

EDITORIAL

Els Evangelis en no-valencià

Un fet terrible ha marcat el passat mes de febrer: l'incendi d'un edifici del barri de Campanar de la ciutat de València que s'ha endut la vida de deu persones ademes de convulsionar la del restant de veïns. Vaja des d'ací el nostre condol als familiars i amics de tots els fallits i la nostra solidaritat en els damnificats pel foc. Ad esta luctuosa noticia se suma la del falliment del president de la **Seccio de Llengua Valenciana** de la **RACV**, el doctor en Filologia **Voro López i Verdejo**. En l'interior d'este numero una humil semblança constituïx el nostre chicotet homenage a l'hora que manifesta el nostre pesar per la perdua d'una persona que tant ha treballat per la llengua valenciana.

Pero febrer tambe nos ha deixat alguna noticia reveladora sobre el sempitern conflicte llingüístic. Eixe conflicte que alguns diuen que no existix pero que condiciona les decisions politiqués, i unes atres que no haurien de ser politiqués, pero que sí que ho son. I en aço estem referint-nos, en esta ocasió, a l'**Iglesia catòlica**.

El passat dia 12 de febrer s'anunciava en tabal i dolçaina que "El Arzobispado de Valencia edita por primera vez en valenciano los textos de los Evangelios" (www.europapress.es). En titulars similars, en valencià o en català: www.levante-emv.com; www.apuntmedia.es; www.diarilaveu.cat). Mes encertadament es titulava la noticia aixina: "L'Arquebisbat de València edita els Evangelis en català" (www.culturavalenciana.es). En titulars similars: www.elnacional.cat; www.catalunyareligio.cat.

Despuix de copar l'administració, el sistema educatiu i els mijos de comunicació, ara se van a ocupar de que ni tan sols puguen els valencians **pregar a Deu** en la seua llengua, la llengua valenciana.

I no es que els anteriors arquebisbes estigueren defenent la llengua valenciana, que els tenia igual, es que entenien que no era bon negoci que els fidels se sentiren insultats o, com a poc, se trobaren incomodos, anant a missa, aixina que tot se continuava fent en **castella**.

¿Qué ha canviat ara? Provablement dos factors.

Per un costat, la població ya està suficientment aveada a sentir parlar el seudocatalà oficial per tot arreu. D'esta manera, la **pressió catalanadora** ha fet massa inclús entre els valenciàparlants no ideologisats. Aixina, podem vore utilitzar a persones majors –que no han rebut l'adoctrinament o influència que han patit els joves i que, si els preguntes, inclús detesten el catalanisme– expressions tan absurdes com *esmorzar*, *vacances*, *tardor* o *vaga*, per posar uns exemples. Son paraules, totes elles, que mai han pogut sentir a sos pares

o yayos, pero que, a força de conviure en elles, han acabat pensant que son correcte valencià. Ad este respecte, senyalar que, a pesar de la minsa audiència de la **televisió valenciana**, el seu efecte pernicios no deixa de fer-se notar; aço explica que el vicari episcopal **Jesús Corbí**, responsable de la difusió de l'obra, raone que "la retransmisión de las misas en À Punt han supuesto 'un gran impulso' a la liturgia en valenciano que ha hecho que para muchas personas sea una cosa 'normal' y no 'extraña'" (www.europapress.es; tambe les cites posteriors). Ací se preten afirmar que no estranya que no siga en castella, pero mes avant el mateix Corbí afirma que "es un proceso 'largo' que 'tiene que ir dándose con normalidad y sin estridencias'. 'Esa es nuestra pretensión porque en otras épocas el uso del valenciano fue conflictivo y problemático'", reconeixent que el problema no es el castella, sino el **fals valencià** que ells utilisen.

El segon factor pareix inclús mes determinant, i de nou el menciona el mateix Corbí: "una 'mayor sensibilidad' por parte del Arzobispo, Enrique Benavent, ha 'sumado' para conseguirlo". Es dir, que finalment ha aplegat l'arquebisbe procatalanisme que estaven esperant. **Enrique Benavent**, encara que natural de **Quatretonda**, hem de recordar que es exhibe de **Tortosa**, i allí degue descobrir l'atra veritat –la no teologica, que se li dona per sentat– i decidi abandonar el valencià, que segurament depregue de llavis de sa mare i en el seu poble, per a abraçar la coentor catalanera. Assentat en la "catedra" de l'Iglesia valentina, les seues declaracions i actuacions s'han convertit en mel per al panquerio local, que han trobat en ell un puntal per a continuar el proces de despersonalisació valenciana tambe per mig de l'iglesia.

Els creents valencians ya disponen d'uns Evangelis en la nostra llengua des de 1984, els elaborats i editats per l'associació **Amunt el Cor**, exquisitament redactats en autentica llengua valenciana; pero era precis ignorar la labor d'aquells eclesiàstics i seglars per a introduir-ne ara uns que s'ajusten a lo que dictamina l'**AVLI**. Recordem que l'Iglesia, com a entitat privada que es, no està obligada a seguir els seus dictamens i directrius.

De l'edició indicada s'han fet 5000 exemplars, i la pregunta es si els fidels valencians continuaran marcant la "x" en l'apartat de la **declaració de la renda** per a que apleguen diners dels seus impostos a l'Iglesia catòlica, sabent que, en conte d'usar-se per a difondre la doctrina catòlica (a banda la labor social que realisa), s'utilisen per a difondre la **doctrina catalanista** i fer labor catalanadora.

LA CITA

Començant per la Monarquia i seguint per l'Iglesia, cap poder nacional ha pensat mes que en sí mateix.

José Ortega y Gasset

SUMARI

- 1
• EDITORIAL: **ELS EVANGELIS EN NO-VALENCIÀ**
- 2
• LLISTAT: **ACTIVITATS CULTURALS**
- HOMENAGE: **ANFOS RAMON I GARCÍA. POETA I VALENCIANISTE**
- **ANY ANFOS RAMON**
- 3
• JOCS TRADICIONALS (XCVIII): **A LA LLARGA**
- SEMBLANÇA: **VORO LÓPEZ I VERDEJO**
- RESENYA BIBLIOGRAFICA: **HEC HEULER: FINITATIS**
- HOMENAGE: **ANFOS RAMON... (Continuació)**
- 4
• PASSATEMPS
- RONDALLA: **EL REI I L'ALDEÀ**

ACLARIMENT

Esta publicació està redactada en les Normes d'El Puig. Encara que es una obra colectiva,

l'encarregat de la redacció final de cada articul te llibertat per a fer-ho en la normativa d'accentuació de la seua preferència. Este tema es motiu de debat, pero no de divisio, entre nosatres.

ACTIVITATS CULTURALS MARÇ DE 2024

Trobarà mes informació dirigint-se a les respectives associacions:

GAV (Grup d'Accio Valencianista)
C/ Julià Peña, 3. 46018 Valencia C.
grupdacciovalencianista.com

RACV (Real Acadèmia de Cultura Valenciana)
C/Avellanes 26. 46003 Valencia C.
Tel 963 91 69 65
Fax: 963 91 56 94
www.racv.es

2 Mar (dissabte) 12 h. Seu de Valencia, tomba d'Ausias March.

HOMENAGE A AUSIAS MARCH

+Info: **GAV**

4 Mar (dilluns)

XXXVI DIA DE LA LLENGUA I DE LA CULTURA VALENCIANES.

▪ 17:45 h. Salo de Consolat del Mar de la Llonja de Valencia (c/ Llonja, 2).

ACTE D'EXALTACIO DE LA LLENGUA VALENCIANA

▪ 20:00 h. Seu de Valencia. Capella de l'Immaculada.

MISSA en memòria d'Ausias March.

+Info: **RACV**

ANY ANFOS RAMON

Si, com diem en l'editorial, els Evangelis en llengua valenciana han segut vergonyosament silenciats, no manco vergonyos i si mes doloros, es el silenciament del centenari del naixement del poeta Anfos Ramon. Ad este respecte, nos agradaria que 2024 fora un "**Any Anfos Ramon**" de tots, de tots els valencianistes per lo manco, ya que l'oficialitat no està per la labor. Recordem el no massa lluntà "**Any Fullana**" en el que participaren un fum d'associacions. Instem especialment a **Lo Rat Penat**, al **GAV** i a l'**AELLVA**, entitats en les quals Anfos tingue una especial relacio, per a que capitalisen esta iniciativa i que, obrint-la, tots poguerem formar part d'ella.

Anfos ho mereix.

Rogle en Internet

Facebook: **Rogle Constanti Lombart**

Twitter: **@rogleconstanti**

Tots els eixemplars editats fins ara estan en:

www.rogleconstantillombart.com

HOMENAGE

Anfos Ramon i García, poeta i valencianiste

Anfos Ramon i García (1982), Anfos Ramon ocuparà la vicepresidència i la presidència de la seccio de Jocs Florals de l'entitat, sent el seu responsable durant un llarc periodo, durant el qual es celebraria, al poc d'estrenar-se en el carrec, el centenari d'esta justa poetica (1983). La seua produccio escrita podria dividir-se en dos grans blocs, el que representa la lliteratura festiva-satirica, especialment de les falles, sent u dels poetes mes prolifics en la confeccio de llibrets de falla, a l'hora que u dels mes llorejats; i una atra faceta mes profunda i intimista en la que trobem tambe poemes religiosos i patriotics. Esta segon vertent enllaçaria en el seu primer poemari premiat, *A tres carrers* (1963). Tambe es el poeta que conta en u dels palmares mes grans en quant a la consecucio de la **Flor Natural** –maxim guardo poetic– en els **Jocs Florals de la Ciutat i Regne de Valencia**, i que tambe obtingue en **Algemesi** (1957); en **Meliana**, en **Vilanova de Castello** i **Puçol** (1958); en **Castello**, **Manises** i, novament, en Vilanova de Castello (1959); pero sera en **Paterna** a on mes voltes la guanyà, i igualment en Valencia. Tambe obtingue este premi poetic en **Xativa**, **Massamagrell**, **Nules** i **Massanassa**. Consequi en varies ocasions els premis "Englantina" –a la poesia patriotica– i "Viola" –a la poesia religiosa– en el marc de les convocatories dels jocs florals, a banda d'uns atres guardons lliteraris. En est orde de coses senyalem que en 1975 obtingue el premi "**Xavier Casp**" convocat per l'Ajuntament de **Carlet** en el seu llibre *Sembrarem la veritat*; en 1977 el "**Ciutat de Castello**" en el seu poemari *Des de la veu del silenci*; en 1981 el premi "**Falla Pintor Andreu**" pel seu llibre *Exigiré la font i el testimoni*; el "**Premi Primavera**" de l'**Associacio Cultural i d'Investigacio "El Palleteer"** de **Catarroja** en 1982 i en 1984 per *I les notes de vidre a la paraula* i *Si el vent estrena paraules*, respectivament. En 1990 publica *La meua historia exigida* i en 1993 *L'espill transparent* i *De la nit i les mentires*. En 1997, per *La clau del llavi obert*, obte el "Premi Valencia" de Poesia, "**Roic de Corella**" de l'Ajuntament capitali. Catolic practicant, fon una persona molt implicada en l'**Adoracio Nocturna**, en la **Confraria del Sant Calic**, en la festivitat del **Corpus**, i tambe estigue molt relacionat en el mon vicenti, per al que escrivi alguns milacres. El seu compromis civic i social el portà a militar en **Unio Valenciana** i, mes tart, en desappareixer este partit, ho feu en **Coalicio Valenciana**, possiblement ya mes en caracter testimonial que com un activiste politic.

naixque en el barri de **Russafa** de la ciutat de **Valencia** el 28 de març de 1924. La familia estava domiciliada en el carrer **Tomasos**, 5. Son pare, **Vicent Ramon Verdeguer**, era de professio jornaler, mes tart fon polimentador i finalment bomber; sa mare, **Maria García Isidra**, se dedicarà a les labors domestiques i a la criança dels fills: **Vicent**, **Anfos**, **Maria**, **Rosa**, **Ferran** i **Dolors**. Anfos, començà a treballar com a dependent als dotze anys, alternant en els estudis. Als 21 anys partirà cap a **Alacant** a prestar el servici militar i, ya llicenciat, s'emplearà com administratiu i contable –durant un llarc periodo en la firma **Torrans Galiana**–. En 1952 s'havia casat en **Rosa García Ubeda**, tambe administrativa –telegrafista–, establint el seu domicili en el carrer **Sant Vicent Martir**, 100, del cap i casal. Del matrimoni naixeran **Alfonso Manuel**, **Gemma** i **Jorge Vicente**. Si haguerem de definir de manera rapida a Anfos direm que era home de familia, profundament religiós i valencianiste compromes.

Provablement s'inicià en el valencianisme i en la lliteratura de la ma del poeta **Josep Mª Bayarri**, a qui admirava. La seua carrera lliteraria despegà en tots els honors en 1963, any en que conseguix el "**Premi Valencia**" de lliteratura convocat per la **Diputacio de Valencia**. Des de llavors un cumul de premis omplin el seu curriculum lliterari; ofici el d'escriptor que compaginà en el seu treball. Tambe escriuria en el periodic economic *Al dia*, sent membre de la seua redaccio. A finals dels anys 70, quan emergi la descarrada campanya de catalanisacio llingüistica i cultural, s'incorporà de ple en el valencianisme, constituint-se en un bastio d'este moviment; i, si be ya era membre de **Lo Rat Penat**, al fundar-se el **Grup d'Accio Valencianista** se convertirà en un soci destacat. Les seues col·laboracions en el *Som* –orgue semanal d'esta entitat– eren esperades en ansia. Allí escrivia baix el seudonim **Al Russafi** i aixina firmava la seccio "El Contrast"; la seua ploma afilada abordava de manera critica, casi sempre carregada de satira i chamarrusqueria –com faria **Bernat i Baldovi**, en qui l'han comparat–, l'actualitat socio-politica de la semana. Tambe escrivi per al bolleti de **Lo Rat Penat**, entitat en la que desempenyorà carrecs de responsabilitat.

Des de que el doctor **Joan Gil Barberà** arribà a la presidència de **Lo Rat Penat**

ANFOS RAMON JUNT A UN GRUP DE MEMBRES DEL ROGLE CONSTANTI LLOMBART EN ELIG. 25 DE MARÇ DE 2007

en el marc de les convocatories dels jocs florals, a banda d'uns atres guardons lliteraris. En est orde de coses senyalem que en 1975 obtingue el premi "**Xavier Casp**" convocat per l'Ajuntament de **Carlet** en el seu llibre *Sembrarem la veritat*; en 1977 el "**Ciutat de Castello**" en el seu poemari *Des de la veu del silenci*; en 1981 el premi "**Falla Pintor Andreu**" pel seu llibre *Exigiré la font i el testimoni*; el "**Premi Primavera**" de l'**Associacio Cultural i d'Investigacio "El Palleteer"** de **Catarroja** en 1982 i en 1984 per *I les notes de vidre a la paraula* i *Si el vent estrena paraules*, respectivament. En 1990 publica *La meua historia exigida* i en 1993 *L'espill transparent* i *De la nit i les mentires*. En 1997, per *La clau del llavi obert*, obte el "Premi Valencia" de Poesia, "**Roic de Corella**" de l'Ajuntament capitali. Catolic practicant, fon una persona molt implicada en l'**Adoracio Nocturna**, en la **Confraria del Sant Calic**, en la festivitat del **Corpus**, i tambe estigue molt relacionat en el mon vicenti, per al que escrivi alguns milacres. El seu compromis civic i social el portà a militar en **Unio Valenciana** i, mes tart, en desappareixer este partit, ho feu en **Coalicio Valenciana**, possiblement ya mes en caracter testimonial que com un activiste politic.

Des de que el doctor **Joan Gil Barberà** arribà a la presidència de **Lo Rat Penat**

dels jocs florals, a banda d'uns atres guardons lliteraris.

En est orde de coses senyalem que en 1975 obtingue el premi "**Xavier Casp**" convocat per l'Ajuntament de **Carlet** en el seu llibre *Sembrarem la veritat*; en 1977 el "**Ciutat de Castello**" en el seu poemari *Des de la veu del silenci*; en 1981 el premi "**Falla Pintor Andreu**" pel seu llibre *Exigiré la font i el testimoni*; el "**Premi Primavera**" de l'**Associacio Cultural i d'Investigacio "El Palleteer"** de **Catarroja** en 1982 i en 1984 per *I les notes de vidre a la paraula* i *Si el vent estrena paraules*, respectivament. En 1990 publica *La meua historia exigida* i en 1993 *L'espill transparent* i *De la nit i les mentires*. En 1997, per *La clau del llavi obert*, obte el "Premi Valencia" de Poesia, "**Roic de Corella**" de l'Ajuntament capitali. Catolic practicant, fon una persona molt implicada en l'**Adoracio Nocturna**, en la **Confraria del Sant Calic**, en la festivitat del **Corpus**, i tambe estigue molt relacionat en el mon vicenti, per al que escrivi alguns milacres. El seu compromis civic i social el portà a militar en **Unio Valenciana** i, mes tart, en desappareixer este partit, ho feu en **Coalicio Valenciana**, possiblement ya mes en caracter testimonial que com un activiste politic.

En est orde de coses senyalem que en 1975 obtingue el premi "**Xavier Casp**" convocat per l'Ajuntament de **Carlet** en el seu llibre *Sembrarem la veritat*; en 1977 el "**Ciutat de Castello**" en el seu poemari *Des de la veu del silenci*; en 1981 el premi "**Falla Pintor Andreu**" pel seu llibre *Exigiré la font i el testimoni*; el "**Premi Primavera**" de l'**Associacio Cultural i d'Investigacio "El Palleteer"** de **Catarroja** en 1982 i en 1984 per *I les notes de vidre a la paraula* i *Si el vent estrena paraules*, respectivament. En 1990 publica *La meua historia exigida* i en 1993 *L'espill transparent* i *De la nit i les mentires*. En 1997, per *La clau del llavi obert*, obte el "Premi Valencia" de Poesia, "**Roic de Corella**" de l'Ajuntament capitali. Catolic practicant, fon una persona molt implicada en l'**Adoracio Nocturna**, en la **Confraria del Sant Calic**, en la festivitat del **Corpus**, i tambe estigue molt relacionat en el mon vicenti, per al que escrivi alguns milacres. El seu compromis civic i social el portà a militar en **Unio Valenciana** i, mes tart, en desappareixer este partit, ho feu en **Coalicio Valenciana**, possiblement ya mes en caracter testimonial que com un activiste politic.

Catolic practicant, fon una persona molt implicada en l'**Adoracio Nocturna**, en la **Confraria del Sant Calic**, en la festivitat del **Corpus**, i tambe estigue molt relacionat en el mon vicenti, per al que escrivi alguns milacres. El seu compromis civic i social el portà a militar en **Unio Valenciana** i, mes tart, en desappareixer este partit, ho feu en **Coalicio Valenciana**, possiblement ya mes en caracter testimonial que com un activiste politic.

El seu compromis civic i social el portà a militar en **Unio Valenciana** i, mes tart, en desappareixer este partit, ho feu en **Coalicio Valenciana**, possiblement ya mes en caracter testimonial que com un activiste politic.

Continúa en la pagina 3.

A la llarga

Este joc de pilota de carrer no te res que vore en el joc de pilota valenciana, en el que existix una modalitat que es "jugar a llargues".

Se busca desenrollar la força i l'habilitat dels participants.

Se jugava en una pilota, generalment feta de draps, o una bola de paper. La competició es senzilla, i el numero de jugadors, variable.

Es traça una línia en terra i els jugadors s'atarden per a llançar d'u en u. Sobre la ralla se posa un peu i el cos s'inclina cap avant. En la ma que se vullga, oberta cap per amunt, se coloca la pilota i en l'atra ma se colpeja el dors de la ma oberta en tota la força possible. Se tracta d'enviar la pilota lo mes llunt que se puga, i qui mes alluntada l'envia es qui guanya.

CHIQUET, DE JOAQUIM SOROLLA

RESENYA BIBLIOGRAFICA

J.B.A.

Marchuet i Mas, Davit

Hec Heuler: Finitatis

Autoedició, València, 2023. (Amazon)

(630 pàgines)

L'història que nos ocupa podria catalogar-se per dret propi com a ciència ficció especulativa; l'autor ha concebut tot un univers sobre el que se desimbol una trama atestada d'intriga, contada en detall, generosa i minuciosa, entre els entrevells de les campanyes polítiques entorn a un candidat molt especial, Bretà Maullet. La novel·la conté alguns ingredients habituals de les obres distòpiques o utòpiques. Agraïm a l'autor que no se mostre excessivament moralista o alligador. La seua veu es, per tant, prou neutra i li cedix al lector plena potestat per a reflexionar.

El món d'*Hec Heuler: Finitatis* es molt diferent al nostre, si be a mida que s'adinsa u en la llectura pot advertir que eixos canvis son meres aparencies, puix qui ostenta el verdader poder i el control, en un estrat superior al governamental, continua arracerat igualment en la penombra. En Terraunida s'ha alcançat, a lo manco en teoria, una democràcia casi perfecta (esta idea de la perfecció sona a sovint en alguns clàssics de la lliteratura distòpica), en una mateixa Constitució per a tots els seus integrants. El canvi climàtic se frenà, pero no tots estan conformes en esta unitat política i cultural que nega l'orige i la diferenciació entre etnies.

El president Maullet conseguí en la seua primera legislatura importants canvis. En la campanya durant la qual transcorre l'embroll d'esta novel·la, desapareix sense deixar rastre. De poder jurar el carrec, el seu programa electoral propon solucionar el problema que malva l'estabilitat i les millores conseguides durant la Gran Restauració. Es el replantejament i l'alternativa per a aconseguir un sistema comercial mes igualitari, equitatiu i huma.

Esta novel·la, ambiciosa, filosòfica, profunda, podria resultar farragosa o desmesurada. En canvi, Marchuet ho salva en habilitat gracies a una trama que manté atent al lector i que per a res cau en l'avorrimet. El text s'enriquix en girs i sorpreses que fan d'esta una llectura amena.

Els numerosos personages, ben construïts i creïbles, son decisius i aporten la complexitat humana que consolida l'obra. En estos, l'autor divaga en la seua recurrent idea de l'evolució de l'ànima; esta es la novel·la a on Marchuet se planteja universos alternatius a on les persones, des de l'espiritualitat, viuen fragments d'una eternitat compromesa en la purea.

La llectura enganxa des del principi i no defrauda fins a la seua conclusió. Resulta estimulante i molt recomanable.

Voro López i Verdejo

El passat 22 de febrer fallia en la ciutat de València **Voro López i Verdejo** quan nomes contava en 60 anys. Voro naixque en **Pinedo**, al costat de la gran capital, i encarrilà els seus estudis cap a la **Filologia valenciana**, llicenciant-se l'any 1989; mes tart obtindria el títol de doctor en esta disciplina. Mentres, i en epoca d'estudiant, pertanygue al **Colectiu d'Estudiants Universitaris de la Nació Valenciana** (inici dels anys 80), milità en **Esquerra Nacionalista Valenciana**, i formà part del colectiu de joves de **Taula Nova Valenciana**, entitat vinculada a l'associació **València 2000**, en la que tingue un gran protagonisme en la coorganització de les **Escoles Valencianes de Resistència**, una opció formativa a nivell lingüístic i cultural front a l'imposició del català en el procés educatiu reglat en València.

Milità en **Unio Valenciana**, sent assessor, en els anys 90, de la regidora d'Educació i Cultura de l'Ajuntament de València, **Mª Dolors García Broch**, i mes tart de qui fora president de les Corts Valencianes **Vicent González Lizondo**. Actualment militava en **València Unida**.

El seu currículum es extens, d'ell volem destacar que fon director dels Cursos de **Lo Rat Penat**, membre de la Secció de Llengua i Lliteratura de la **Real Academia de Cultura Valenciana**, institució de la que seria nomenat acadèmic de numero i també president de la secció indicada, en la qual dirigiria l'elaboració del *Diccionari General de la Llengua Valenciana* (2010). Autor de diferents treballs creatius i d'investigació, que donaren lloc a publicacions com: *Proposta d'un "standard" oral valencià* (1997), *For sale i uns atres contes* (1998), *Tractat de mètrica valenciana* (1999), *La filologia lingüística de Carles Salvador, Lluís Revest i Josep Giner* (2001), *El parlar de l'Horta de València dins del dialecte apichat* (2004) o *Sense pèls en la llengua* (2017). Este conjunt no es mes que una mostra de tot lo que arribà a publicar, deixant a banda una quantitat important d'obres col·lectives, tant literàries com científiques, premis i reconeiximents.

HOMENAGE

Rogle C. Ll.

Anfos Ramon i García...

Ve de la pagina 2.

Profundament enamorat de la seua Rosa, quan esta falli en 2005 ell també ana perdent vitalisme, fins a que es produiria el seu obit en juny de 2014 en la seua València natal.

Entre les seues distincions, a banda de la multitud de premis en flors naturals o en llibrets de falla, conseguí en 17 ocasions el "Bernat i Baldoví", maxím guardo en el concurs que secularment organisa Lo Rat Penat, sifrant-se el numero de llibrets que escrivi en mes de 900; fon el **III Premi Nacional de Lliteratura en Llengua Valenciana** (any 2002), motiu pel qual l'**Associació d'Escriptors en Llengua Valenciana** li dedicà unes jornades per a profundisar en la seua figura i obra en l'any 2003. En 2005 rebe la **Palma Dorada del Grup Cultural llicít "Tonico Sansano"**, en 2007 el premi "**Josep Mª Guinot**" de la **Cardona Vives** i en 2008 el premi "**Llealtat**" del **GAV**.

En 2015 diferents entitats culturals, civiques i del valencianisme sollicitaren de l'Ajuntament de València que li dedicara un carrer, petició que podria fer-se efectiva enguany que es complix el centenari del seu natalici.

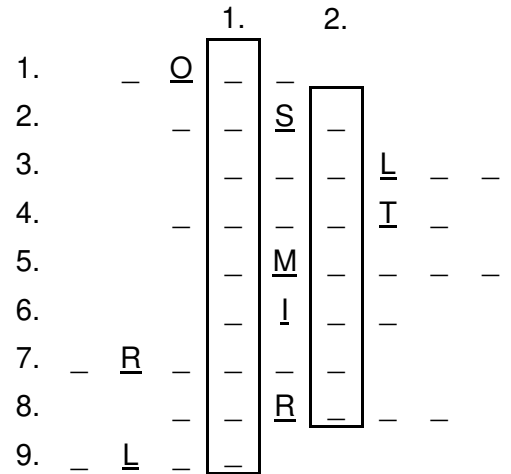
Resol l'acrostic del costat a partir de les definicions.

1. Part del tronc d'un arbre o d'una planta que està baix terra unida a les raïls.
2. Lux, pompa, suntuositat, magnificència.
3. Text preliminar d'un llibre, escrit per l'autor o per una altra persona i que servix per a introduir l'obra.
4. Partidari d'una persona, idea o moviment. Membre o seguidor d'una secta.
5. Persona que s'ha jubilat del seu carrec i manté els seus honors i alguna de les seues funcions.
6. Metal alcali, escas, se troba dispers en certes roques. S'utilisa en la fabricació d'aleacions especials, bateries i en medicina, com antidepressiu.
7. Pardal paregut al corp pero mes menut, de color negre violaceu i sense plomes en la cara. La seua veu es aguda i estrident.
8. Antigament, musulma, moro.
9. Gas de color vert groguenc i olor sofocant, molt verinos i abundant, se liqua facilment. S'utilisa per a emblanquir, com a plaguicida, per a desinfectar l'aigua i en l'industria del plastic.

La solucio a peu de pagina.

PARAULES VERTICALS

1. Arreplegar sobre si mateix fil, corda, llana, etc., fent una madeixa mes o manco redona.
2. Chocar, trobar-se dos coses en certa violencia. Trobar-se en algu o en alguna cosa de manera casual. Colpejar en el front els animals que porten banyes.

RONDALLA

El rei i l'aldeà

Una volta, en temps passats, anant de caça el monarca frances Enric IV se pergue en el bosc de Vermandois; **passaven** les hores i per molt de mirament i atencio que posava no conseguia trobar el camí de **regres**. La casualitat portà a un **aldeà** per aquella arboreda, el rei li suplicà li servira de guia, i ell convingue en fer-ho sense massa **regomello**.

Els **poblerencs** son generalment curiosos, i ho era sobre tot el del nostre conte.

-Tu -digue l'**aldeà** al rei en molta franquea- deus de ser sense dubte algun page dels que acompanyen a Sa Majestat.

-Ho has **encertat** -contestà el rei en amabilitat.
-iCaram! iHa de ser com un premi estar sempre al costat del rei!

Este somrigue, i en acabant li digue:
-iMai l'has vist?
-Mai.
-Puix be, si ho desigues, yo te puc proporcionar eixe gust.
-iAh! això no pot ser, perque yo vullc vore'l molt de prop, per a demes homens.
-Te posare junt ad ell, tan prop com estem ara els dos.

-iI en qué el coneixere? iSe distinguiu en el trage?
-No; pero enrecorda't d'aço: mira,

quan arribem, procura no separarte de mi, observa llavors a tots, i el que tinga posat el **capell** quan se'l lleven els demes, aquell sera el rei.

Al poc de temps ixqueren al camí; tots els cortesans que esperaven al rei en **ansietat** anaren al seu encontre, el rodejaren i s'**afanyaren** a llevar-se el **capell**.

Enrique IV se girà cap a l'**aldeà** i li digue en dolçor:
-iConeixes ara al rei?
-A fe meua que si -digue l'**aldeà** fregant-se els ulls-. No hi ha cap dubte, o es Voste, o soc yo.

En efecte, els dos eren els unics que portaven posat el **capell**.

Traduccio i adaptacio a la llengua valenciana d'una rondalla treta de: es.wikisource.org/wiki

GLOSSARI (paraula/ sinonims: definicio)
Afanyaren de **afanyar-se/ accelerar/ espavilar/ avivar**: Moure's mes a pressa, donar-se aire.
Aldeà/ poblerenc/ rustic/ tofol: Natural d'un poble o aldea.
Ansietat/ desassossec/ angoixa/ des-

fici: Estat d'inquietut de l'anim davant d'un fet.
Capell/ barret: Peça de vestir que cobrix el cap composta de copa i ala mes o manco ampla, n'hi ha de moltes formes i materials.
Encertat de **encertar/ prevore/ vati-**

cinar/ descobrir: Endevinar una cosa per casualitat.
Regomello/ desconfiança/ suspicacia/ sospita: Recel, temor, por d'alguna cosa que pot passar.
Regres/ retorn/ tornada : Acte de regressar o tornar.

Solucio:

Verticals: 1. CAPDELLAR 2. TOPETAR 1. SOCA 2. FAST 3. PROLEG 4. ADEPTE 5. EMERIT 6. LITI 7. GRALLA 8. SARRAÍ 9. CLOP

I RECORDA...La nostra primera paraula es **capdellar**. Un **capdell** es el fil, cordell, etc., arreplegat sobre si mateix formant una madeixa. Està **capdellat** el fil, la corda, etc., arreplegat sobre si mateix. Es **capdellador** qui capdella fil o corda. Eix. *Fare un capdell de llana de cada color.*
La nostra segona paraula es **topetar**. L'accio de topetar o topetar-se es una **topetada** o un **topeto**. Eix. *Els dos jugadors topetaren a l'intentar agarrar el balo. / El lladre va topetar-se en el vigilant inesperadament. / El bou, fugint enfurit, topetà contra la barrera.*